

## Anabaptyzm

**T**homas Münzer (ok.149-1525) był początkowo luterańskim kaznodzieją, lecz z czasem zaatakował tezę Lutra, iż nieomylnym objawieniem jest Biblia. Prawdy wiary i prawdziwe objawienie stanowi rozum. „Przeciwstawić Biblię rozumowi to zabijać ducha literę”. Rozum to duch święty, a wiara ma się przyczyniać do jego pobudzenia. Tylko dzięki niemu osiągnąć można zbawienie. Rozum, według niego, pouczał, iż prawdziwa wolność chrześcijańska nie miała być urzeczywistniona dopiero w zaświatach, lecz już na ziemi - jest celem doczesnym. Jak widzimy — założenia dobre. Tylko wnioski liche. Otóż jego rozum pouczał go o konieczności dążenia do królestwa bożego na ziemi, które zarazem miało być wspólnotą równych ludzi, bez różnic klasowych i własności prywatnej. Władza miała należeć do prostego ludu. Organizacyjną podstawą jego porządku stanowić miały demokratyczne gminy, w których własność i praca miałyby charakter wspólny. Tym samym stanął na czele wielkiego powstania chłopskiego w roku 1525. Po jego upadku został stracony

*„Niektórzy zwolennicy Münzera, tacy jak Hans Hut i inni z Turyngii, byli także anabaptystami i ze swą wiarą odwoływali się do przywódców chłopów niemieckich podczas wojny w 1525 roku. Przywódcy zostali już przedtem potępieni przez Lutra (...). Ze Szwajcarii anabaptyzm przeniknął do Austrii, Tyrolu, południowych i centralnych Niemiec (szczególnie rozprzestrzenił się w Augsburgu i Strasburgu). Jak się zdaje anabaptyzm potwierdził bez trudu swą wywrotowość. Jakub **Hutter** z około dwustu zwolennikami założył po roku 1527 na Morawach „komunistyczną” wspólnotę nie podlegającą prawom i ustawom państwa. (...) I działało się tak po wydarzeniach w Münster, gdzie w latach 1534-35 było królestwo anabaptystów, które założyli Jan Mathiis, Bernd Rothman i Jan z Lejdy, dodając poligamię do swojego komunizmu, odrzucając wszelkie zasady przyzwoitości i porządku w orgii bezsensownych przywidzeń. Polityka eksterminacji, którą prowadziły prawie wszystkie państwa przeciwko anabaptystom, okazała się bardzo skuteczna przed upływem 1600 r. Po rozpędzeniu anabaptystów, w wyniku klęski powstańców czeskich pod Białą Górą w 1621 r., pozostałe ich wspólnoty przetrwały, chroniąc się w Nowym Świecie. (...) W Gdańsku przydatność ekonomiczna [handel wysokiej jakości wyrobami włókienniczymi] współbraci **hutterytów** z Moraw przeważała nad niechęcią do ich wyznania.” (Europa XVI wieku, Richard Mackenny)*

(Publikacja: 27-07-2002)

Oryginał. (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1493>)

Contents Copyright © 2000-2008 by Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2008 Michał Przech

Autorem tej witryny jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Właścicielem witryny są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tej witryny i jakiegokolwiek ich części.

Wszystkie strony tego serwisu, wliczając w to strukturę podkatalogów, skrypty JavaScript oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tej witryny oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tej witryny i nie korzystać z jej zasobów.

Informacje zawarte na tej witrynie przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów serwisu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na witrynie. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych serwisu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do [redakcja@racjonalista.pl](mailto:redakcja@racjonalista.pl)